

Transitierisico klimaatverandering

Risico's en risk management strategieën

1 maart 2022

Melchior Mattens

Welkom

- Arcturus
  - Actuarieel adviesbureau
  - Ontstaan vanuit de specialisatie schade
  - Onze klanten: vaak met hun eigen specifieke niche markten of producten.
- Spreker
  - Melchior Mattens

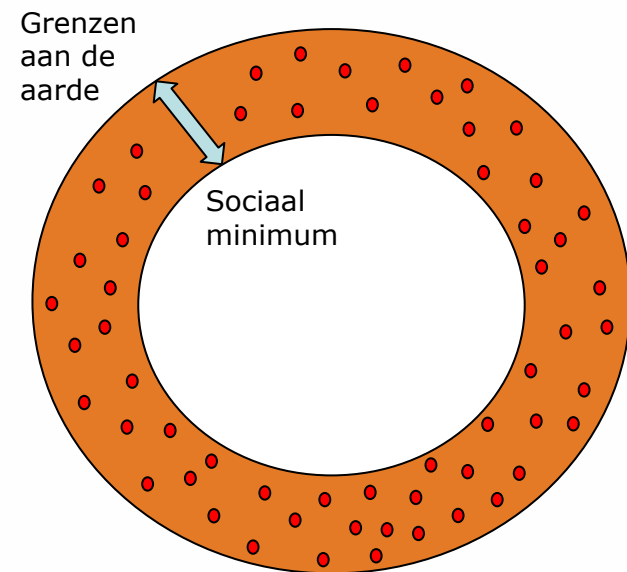

*Uw partner in
actuarieel maatwerk*

Transitierisico

- De transitie naar een koolstofarme en milieuvriendelijke economie
  - Welk tempo?
  - Wettelijke eisen?
  - Technologische beschikbaarheid?
  - Kosten?

De donuteconomie

Zijn we binnen de donut?

Inhoud

1. Achtergrond

- Opgave
- Risico's
- Belangen

2. Rol verzekeraar

- Assets
- Liabilities
- Strategie verduurzaming

Afspraken en noodzaak

- Commitment om aarde <2 C op te laten warmen
  - Vóór 2050 klimaatneutraal (Parijsakkoord)
  - Rijke landen als Nederland moeten eerder klimaatneutraal zijn dan 2050, zodat armere landen langer de tijd kunnen krijgen
  - Huidig doel Nederland: -49% in 2030 en -95% in 2050
- Maatschappelijke noodzaak
  - Fysieke, sociale en economische risico's klimaatverandering

Transitie

- **Energietransitie**
  - Regionale Energie Strategie
    - 2030: 84 TWh nodig
(70% van verwachte elektriciteitsconsumptie = 120 TWh)
      - 35 TWh opwek zon- en windenergie op land
      - 49 TWh opwek op zee
    - Huidig elektriciteitsverbruik is 111 TWh (2020)
    - Huidig energieverbruik is **819 TWh** (omgerekend, basis 2020 CBS)
- **Noodzaak tot minder verbruik**
  - Industrie en bedrijven
  - Landbouw
  - Mobiliteit
  - Gebouwde omgeving

Transitierisico

- DNB: “om aan de afspraken te voldoen zal Nederland een snellere CO2 reductie moeten realiseren dan ooit tijdens een economische crisis sinds 1900 waargenomen”.
  - Toezichthouder maant banken, verzekeraars en pensioenfondsen te kijken naar de of ze toekomstbestendig zijn op duurzaamheidsvlak

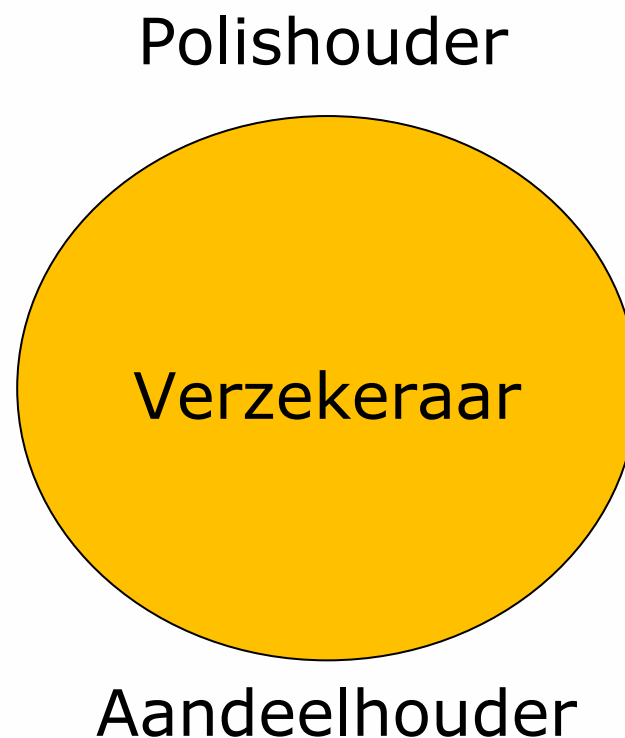
Risico's

- Assets kunnen minder waard worden
- Er ontstaat hoge inflatie als gevolg van teruggang in economische activiteit
- Wet- en regelgeving kunnen bedrijfsactiviteiten beperken
- Portefeuilles veranderen sterk, bijvoorbeeld op het gebied van de moterijtuigenportefeuilles
- Publieke opinie kan zich tegen bedrijf keren

Belangen

- Bestrijden van klimaatverandering algemeen publiek belang
- Betrokken partijen bij een verzekeraar
- Polishouder
  - Dekking tegen betaalbare premie
- Aandeelhouder
  - Duurzame belegging tegen gunstig en stabiel rendement
  - *Commitment om via beleggingsstrategie net zero te worden*

Verzekeraar

Assets

- Hoe belegt een pensioenfonds?
  - Duurzame energie of kolen en staal?
    - En wat is duurzame energie? Gas? Kernenergie? Biomassa?
  - Publieke aandacht: blokkades bij hoofdkantoren ABP & PFZW
  - Wet- en regelgeving: kantoorgebouwen per 1-1-2023 minimaal energielabel C
- Belang polishouder
  - Diversificatie risico's d.m.v. aandelen in olie- en gasindustrie?
  - Impact herbelegging fossiele beleggingen op waarde pensioenen
- Belang groene belegger
  - Geen onderliggende beleggingen verzekeraar in olieindustrie
  - Risico op ontwaarding belegging door reputatierisico en politiekrisico
- Maatschappelijk belang
  - Keuze van kapitaalverstrekking bepaald tempo verduurzaming

Vraag

- Kunnen groene pensioenfondsen en verzekeraars beleggen in crypto's?

Liabilities

- **Wie verzekert een verzekeraar**
  - Particulieren en bedrijven
    - voor pensioen, opstal, inboedel, zorg, (motor) aansprakelijkheid, ziekteverzuim, ect.
  - Kernwaarde verzekeren: solidariteit, stabiliteit, maatschappelijke relevantie
- **Belang polishouder**
  - Tegen een betaalbare prijs goed verzekerd zijn
- **Belang groene aandeelhouder**
  - Is een verzekeraar wel groen als het grote vervuilende industrieën dekt? Bijvoorbeeld voor opstal?
- **Maatschappelijk belang**
  - Verzekerberaarheid én verduurzaming

Vraag

- Kunnen groene financiële instellingen veel hypotheeken verstrekken voor woningen met energielabel G?
- Kan een groene verzekeraar grote hoeveelheden oude dieselauto's verzekeren tegen Motor aansprakelijkheid en Casco schade?
- Kortom: hoe weeg je belangen tussen verzekerbearheid en verduurzaming?

Strategie

1. Inzicht in portfolio
2. Starten bij bedrijven
  - Industrie
  - Kapitaalkrachtig en grote uitstoot
  - Mogelijkheden tot CO2-reductie of eigenlijk niet toekomstbestendig?
3. Particulieren
  - Geleidelijk grenzen optrekken, bijvoorbeeld:
    - in 2030 geen woningen meer opstal verzekeraar met energielabel G
    - In 2035 geen woningen meer opstal verzekeraar met energielabel E (of lager)

Net zero ambities grote verzekeraars

Verzekeraar	Land	Operations	Beleggingen	Verzekerings technisch
Zurich	Zwitserland	2050	2050	2050
Munich Re	Duitsland	2030	2050	2050
Swiss Re	Zwitserland	2030	2050	2050
AVIVA	UK	2030	2040	2040

Conclusies

Conclusies

- Verzekeraars keken al naar het beleggingsbeleid om te verduurzamen
- Verduurzaming van de liabilities is integraal onderdeel van de verduurzamingsstrategie
- Soms complex: verzekerbbaarheid van reguliere (particuliere) belangen vs verduurzaming
- De verzekeringsmarkt start met zakelijke portefeuilles

- Melchior Mattens MSc. AAG
- Arcturus
- melchior.mattens@arcturus.nl
- +31-637119707

*Uw partner in
actuarieel maatwerk*